

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Od Prešerna do Prešerna – natečaj za naziv branju prijazna občina

ŠEST OBČIN PREJELO NAZIV BRANJU PRIJAZNA OBČINA

Zdrúženje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo RS podelili nazive občinam, ki posebno pozornost posvečajo knjigi in branju.

Celje, 4. december 2024 – Zdrúženje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in Ministrstvo za kulturo so včeraj, **3. 12., ob 13. uri na Ministrstvu za kulturo** podelili nazive branju prijazna občina. Naziv, ki je namenjen spodbujanju aktivnosti lokalne skupnosti za izboljšanje bralne pismenosti in kulture, so tokrat prejele občine: **Dravograd, Semič, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž, Šoštanj, Tolmin in Vojnik.**

Skupaj je od leta 2017 nazive branju prijazna občina prejelo **70 občin**. Naziv je veljaven tri leta, po tem obdobju pa prejemnica naziva strokovni komisiji ponovno predstavi investicijske ali vsebinske projekte zadnjih treh let na področju knjig in branja.

V letošnjem letu so nazive za nadaljnja tri leta podaljšale občine: **Brežice, Domžale, Grosuplje, Hrpelje - Kozina, Jesenice, Kamnik, Kozje, Mestna občina Novo mesto, Medvode, Ribnica, Ruše, Mestna občina Slovenj Gradec, Trbovlje, Velike Lašče in Vodice.**

Kratke obrazložitve letošnjih prejemnic

Dravograd, Semič, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž, Šoštanj, Tolmin in Vojnik

Občina Dravograd s finančno podporo knjižnični dejavnosti, sistematično vključitvijo branja v Lokalni program za kulturo ter z zagotavljanjem prostorov in izdatnim sofinanciranjem za bralne aktivnosti ustvarja spodbudno okolje za razvoj bralne pismenosti. Iniciative, kot so: »Z bukvo pod bukvijo«, projekt »Bodi kul, beri ful«, bralni kotički v javnih prostorih in priznanja občanom za dosežke na področju branja, odražajo predanost občine promociji kulture branja med vsemi generacijami.

Občina Semič izkazuje pozitiven in aktiven odnos do bralne kulture in pismenosti, kar potrjuje s podporo lokalnim kulturnim zavodom in kulturnim društvom, s podporo splošni krajevni knjižnici ter lokalnim projektom in programom, ne nazadnje pa tudi z aktivno vključenostjo nosilcev lokalnih oblasti pri izvajanju in spodbujanju bralne kulture med občani.

Občina Središče ob Dravi se s poudarkom na kulturni dediščini in lokalnih posebnostih uspešno povezuje z različnimi deležniki v skupnosti. S kulturnimi projekti spodbujajo bralno kulturo med različnimi ciljnimi skupinami, vključno z otroki, mladimi, odraslimi, s starejšimi in poslušalci radia ter z bralci lokalnih novic. Pestro sodelovanje društev, vzgojno-izobraževalnih ustanov in zavodov, skupaj s podporo občine, prispeva k razvoju bralne kulture v lokalnem okolju.

Občina Sveti Tomaž si prizadeva za aktivno spodbujanje in širjenje bralne kulture, kar izkazuje z raznovrstnimi dejavnostmi in s povezovanjem različnih deležnikov. Njihova vloga predstavlja zgleden primer povezovanja lokalne skupnosti, šol, vrtcev, društev in javnih zavodov, ki skupaj bogatijo okolje z bralno kulturo. Aktivnosti povezujejo širok krog ciljnih skupin, od otrok in mladih do starejših, ter vključujejo različne oblike branja, s čimer bralno kulturo približujejo vsem generacijam.

Občina Šoštanj s kulturno strategijo, ki vključuje bogat spekter aktivnosti – od literarnih dogodkov, kot so pogovori z avtorji, performansi in bralne uprizoritve, do inovativnih projektov, kot so QR-kode za dostop do Kajuhovih del – uspešno nagovarja vse generacije, vključno s predšolskimi otroki in z ranljivimi skupinami. Vila Mayer kot osrednji prostor ustvarjalnosti in dogodkov dodatno potrjuje poslanstvo občine kot ambasadorke branja.

Občina Tolmin programe in projekte, ki pripomorejo k širjenju bralne kulture med občani, izdatno podpira v zavedanju in prepričanju, da bralna pismenost pomeni temelj vseh drugih pismenosti. Občina Tolmin je po mnenju strokovne komisije zgled dobrega delovanja na področju bralne kulture z vsebinsko bogatimi programi in s projekti za spodbujanje branja in razvoja pismenosti.

Občina Vojnik s svojo vlogo za pridobitev certifikata branju prijazna občina izkazuje posebno naklonjenost področju kulture. Prisotnost knjig v različnih javnih prostorih kaže, da lokalna skupnost ceni pomen bralne kulture in branja kot pomembnega dela vsakdanjega življenja. Takšno medgeneracijsko povezovanje prek branja kaže ne le to, da je v občini posluh za starejše, saj smo starajoča se družba, ampak tudi posluh za dejavnosti, ki premagujejo osamljenost in pomagajo pri ohranjanju duševnega zdravja, mladim pa privzgapajo socialni čut. Posebna pohvala pa gre ohranjanju spomina na Lovra Stepišnika, prvega potujočega knjižničarja, ki so se ga spomnili z dogodkom, s knjigo in spominskim obeležjem.

Občine so pomembni dejavniki pri spodbujanju branja. Javni natečaj Branju prijazna občina je nastal z namenom občine spodbuditi, da z zavestnim načrtovanjem, oblikovanjem in s postavljanjem ciljev na tem področju sodelujejo pri izboljševanju bralne pismenosti in bralne kulture med prebivalci. Občine v svojih vlogah za pridobitev naziva izkazujejo visoko zavedanje o pomenu branja in knjige skozi odnos do knjižnične dejavnosti kot obvezne javne službe, in kar je še pomembneje, z lastnim razmislekom in ustvarjalnimi projekti.

Matej Strgaršek, predsednik Združenja splošni knjižnic, je o projektu povedal: »Občine, ki so pridobile ugledni naziv branju prijazna občina, prepoznavajo področje knjige in branja kot eno izmed ključnih in strateških področij v svoji dinamični in raznoliki lokalni skupnosti, kar dokazujejo s premišljenimi razvojnimi dokumenti na področju kulture. Dejavno se vključujejo v oblikovanje inovativnih in ustvarjalnih dejavnosti na področju spodbujanja branja ter podpore knjigi kot zanesljivi partnerji in predani zavezniki v sodelovanju s knjižnicami pa tudi samostojno z drugimi ustanovami. Z raznovrstnimi aktivnostmi za spodbujanje branja bogatijo bivanjsko raven svojih prebivalcev na socialnem, ekonomskem in na kulturnem področju ter jim omogočajo kakovostno in navdihujoče preživljanje prostega časa, krepitev toplih družinskih vezi, izobraževanje, radovedno raziskovanje in medsebojno povezovanje. Globoko zavedanje o pomenu branja je vtkano v identiteto lokalne skupnosti in je hkrati odsev narodne zavesti. Naš cilj ostaja jasen in ambiciozen: da postanejo vse slovenske občine z zgledom branju prijazne.«

Nejc Smole, podpredsednik Skupnosti občin Slovenije "Občine, ki danes prejemamo ali podaljšujemo certifikat Branju prijazna občina, smo dokaz, da lahko lokalna skupnost s podporo bralni kulturi

bistveno prispeva k bogatejšemu kulturnemu življenju in povezovanju generacij. S svojo predanostjo zagotavljamo dostop do knjig, spodbujamo bralno ustvarjalnost in gradimo prostor dialoga.

Dodatne informacije:

Matej Strgaršek, predsednik Združenja splošnih knjižnic,

tel. št.: 041 214 046, e-naslov: matej.strgarsek@zdruzenje-knjiznice.si